

Rapport

Projectnummer: 360805

Referentienummer: SWNL0228571

Datum: 06-07-2018

Verkennd natuuronderzoek Neerlanden II te Maarheeze

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

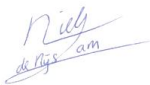
Definitief

Opdrachtgever:
Gemeente Cranendonck

Verantwoording

Titel	Verkennd natuuronderzoek Neerlanden II te Maarheeze
Subtitel	Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	360805
Referentienummer	SWNL0228571
Revisie	D1.0
Datum	06-07-2018

Auteur(s)	Gijs Meijer
E-mailadres	Gijs.meijer@sweco.nl

Gecontroleerd door	Niels de Nijs
Paraaf gecontroleerd	

Goedgekeurd door	Maarten Mouissie
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Kader van het onderzoek.....	4
1.3	Plangebied en voorgenomen ingreep.....	4
2	Wet natuurbescherming: onderdeel Natura 2000-gebieden	7
2.1	Toetsingskader	7
2.2	Inventarisatie	7
2.3	Analyse van de mogelijke effecten op Natura-2000	8
2.4	Conclusie	9
3	Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming	9
3.1	Toetsingskader	9
3.2	Methode	10
3.3	Planten.....	11
3.4	Vogels	11
3.5	Vleermuizen	12
3.6	Overige zoogdieren	13
3.7	Amfibieën en reptielen	13
3.8	Vissen en ongewervelden.....	14
4	Natuurbeleidskader: Natuurnetwerk Nederland	14
4.1	Toetsingskader	14
4.2	Inventarisatie	15
4.3	Analyse en toetsing effecten	16
5	Conclusie en aanbevelingen	16
5.1	Wet natuurbescherming: onderdeel Natura 2000	16
5.2	Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming	17
5.3	Natuurnetwerk Nederland (NNN)/ Natuurnetwerk Brabant (NNB)	17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Cranendonck is voornemens in plangebied Neerlanden II te Maarheeze woningbouw mogelijk te maken. Hiervoor moet een nieuw bestemmingsplan opgesteld worden. In het kader van het nieuwe bestemmingsplan dient getoetst te worden of het plan uitvoerbaar is binnen de kaders van de wet- en regelgeving voor natuur. De gemeente Cranendonck heeft Sweco Nederland gevraagd een verkennend natuuronderzoek uit te voeren.

1.2 Kader van het onderzoek

We toetsen de voorgenomen woningbouw aan de volgende wet- en regelgeving voor natuur:

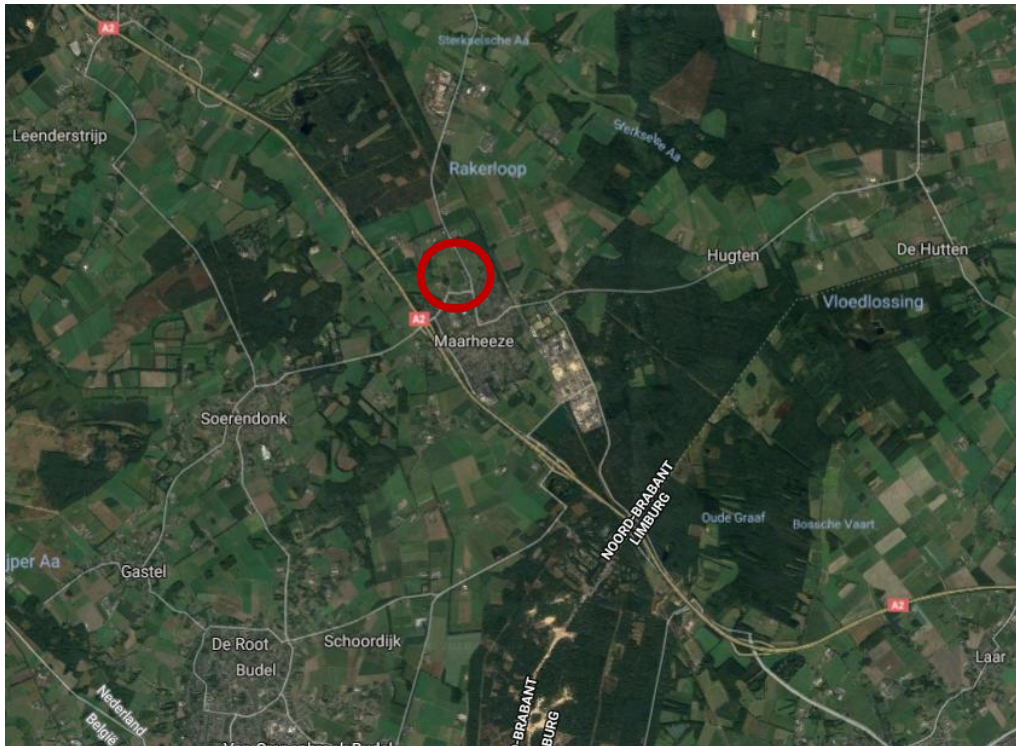
- Wet natuurbescherming
 - Natura 2000-gebieden;
 - Soortenbescherming;
- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN).

We richten ons met het verkennend onderzoek op het verkrijgen van een eerste inzicht in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het plangebied. Vervolgens beschrijven we de noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, zoals soortgerichte inventarisaties, nader effectonderzoek of andere nadere procedures.

1.3 Plangebied en voorgenomen ingreep

De gemeente Cranendonck is in de opstartfase van een woningbouwproject in Maarheeze, genaamd Neerlanden II. Het project voorziet in de bouw van ongeveer 100 woningen. Het plangebied is circa 5 ha groot en ligt aan de noordzijde van de bebouwde kom van Maarheeze. Het betreft de kadastrale percelen E554 en E529 en A5112, alle in eigendom van de gemeente Cranendonck. Het plangebied wordt begrensd door de Akkerstraat (westzijde), De Neerlanden, Houtsnip en Wulp (zuidzijde), bebouwing langs de Sterkselseweg (oostzijde) en agrarische gronden aan de noordzijde. De inrichting van het plangebied bestaat uit agrarische akker ingezaaid, grasland, een bomenrij en een kunstmatig gegraven poel met daaromheen een houtwal. De poel en houtwal worden naar verwachting behouden. De omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit woningen, agrarische gronden en bosjes.

De globale ligging en begrenzing van het plangebied zijn weergegeven in respectievelijk figuur 1.1 en 1.2. Figuur 1.3 geeft enkele foto-impressies van het plangebied.

Figuur 1.1: Globale ligging plangebied

Figuur 1.2: Globale begrenzing plangebied

Figuur 1.3 Foto impressie van het plangebied

2 Wet natuurbescherming: onderdeel Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

De Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op de doelstellingen van deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking. Bij de toetsing aan effecten kunnen de volgende procedurevarianten van toepassing zijn:

- geen nader onderzoek noodzakelijk: effecten zijn op voorhand uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig);
- de uitwerking van een Voortoets is nodig: effecten zijn niet op voorhand uitgesloten;
- uitwerken van een verslechteringstoets: effecten zijn op basis van de Voortoets niet uitgesloten, significantie hiervan wel;
- uitwerken van een passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten;
- opstellen van een ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. We tonen aan dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en dat in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten, is in ieder geval een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

Per 1 juli 2015 is het Programma Aanpak Stikstof (PAS) van kracht. Het PAS maakt onderdeel uit van de Wet natuurbescherming. Vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden bij een toename aan stikstofdepositie is gekoppeld aan het PAS. Dit programma is via het Besluit PAS in de Wet natuurbescherming verankerd. In de Regeling PAS zijn de volgende te volgen basis procedureregels vastgelegd ten aanzien van nieuwe projecten en/of andere handelingen bij een toename van stikstofdepositie:

- toename van minder dan 0,05 mol N/ha/jr: geen vergunning en geen melding nodig;
- toename van 0,05 mol N/ha/jr: geen vergunning nodig, een melding volstaat¹;
- toename van meer dan 1 mol N/ha/jr: vergunning nodig.

Voor het uitvoeren van de stikstofberekening maken we gebruik van het modelprogramma Aeries-calculator. Bij een melding en vergunningaanvraag Wet natuurbescherming dient deze berekening te worden bijgevoegd. Bij een vergunningaanvraag wordt door het bevoegd gezag bepaald in hoeverre voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de toename van stikstof voor de betreffende aangewezen habitattypen en/of leefgebieden van soorten².

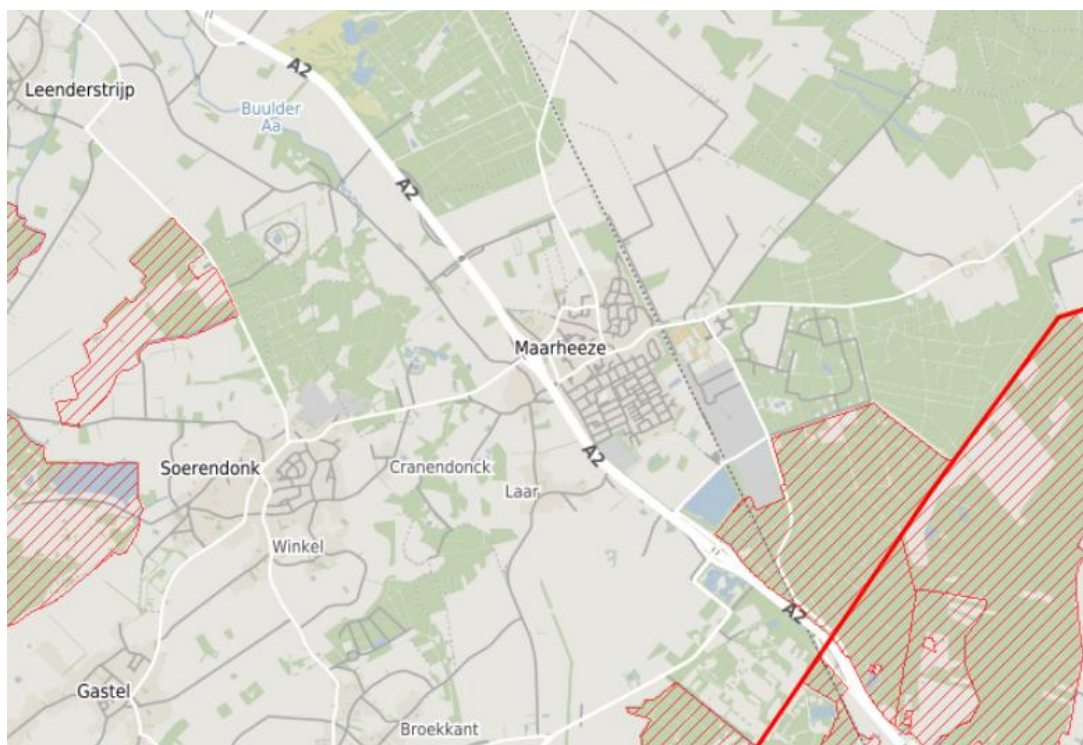
2.2 Inventarisatie

Er bevinden zich enkele Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied (zie figuur 3). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Weerter- en Budelerbergen & Ringselven', ligt op een afstand van circa 2 kilometer van het plangebied, 'Groote Heide &

¹ In hoeverre een melding volstaat (bij 0,05 mol N/ha/jr of bij 1 mol N/ha/jr) hangt af van de beschikbare ontwikkelingsruimte voor het betreffende Natura 2000-gebied.

² In de Aeries monitor is in te zien voor welke gebieden geen ruimte meer beschikbaar is. Omdat deze informatie niet altijd up-to-date is, kan deze afwijken van de beoordeling van de provincie.

De Plateaux' ligt op 3 km. Overige Natura 2000-gebieden bevinden zich op een grotere afstand van het plangebied (zie tabel 1).

Figuur 2.1 Globale ligging van het plangebied (rode lijn) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (gearceerd).

Tabel 2-1 Ligging van plangebied ten opzichte van Natura-2000 gebieden

Natura-2000 gebieden	Minimale afstand tot plangebied (km)
Weeter- en Budelerbergen & Ringselven	2
Groote Heide & De Plateaux	3
Strabrechtse Heide & Beuven	6,6
Grote Peel	11,7

2.3 Analyse van de mogelijke effecten op Natura-2000

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van Natura 2000-gebieden en maakt geen deel uit van het leefgebied voor kwalificerende habitat- en/of vogelrichtlijnsoorten van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten waarvoor de nabijgelegen gebieden zijn aangewezen hebben tevens geen ecologische relatie met het plangebied. Van een (indirect) oppervlakteverlies van leefgebied van kwalificerende soorten in of buiten Natura 2000-gebieden is derhalve geen sprake. Effecten zoals verdroging, vernatting, optische verstoring, licht- en geluidsverstoring dan wel overige directe effectindicatoren zijn op voorhand uitgesloten vanwege de aard en beperkte omvang van de ontwikkeling en de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied (minimaal 2 kilometer).

De ontwikkeling van woningbouw heeft zowel in de aanlegfase als in de gebruiksfase mogelijk een toename van stikstofdepositie in nabijgelegen Natura 2000-gebieden als gevolg. Dit zou mogelijk kunnen leiden tot verzurende en vermestende effecten in de daarvoor gevoelige habitattypen of leefgebieden van aangewezen habitatsoorten.

Negatieve effecten van verzuring en vermesting als gevolg van een toename van stikstofdepositie is dan ook niet op voorhand uitgesloten. Om effecten inzichtelijk te maken dienen stikstofdepositieberekeningen uitgevoerd te worden met de aangewezen AERIUS-calculator.

2.4 Conclusie

Gelet op de aard en beperkte omvang van de voorgenomen ontwikkeling en de afstanden tot Natura 2000-gebieden, zijn directe effecten op voorhand uitgesloten. Indirecte effecten van verzuring en vermesting als gevolg van een toename van stikstofdepositie in de daarvoor gevoelige delen in Natura 2000-gebieden, zijn niet op voorhand uit te sluiten. Binnen de kaders van het PAS dienen stikstofdepositieberekeningen uitgevoerd te worden met de aangewezen AERIUS-calculator. Deze berekeningen zullen inzicht geven in of het bestemmingsplan uitvoerbaar is binnen de kaders van de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000.

3 Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Hierbij onderscheiden we drie verschillende beschermingsregimes waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld.

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn, bijlage I Verdrag van Bern (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.):

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor soorten van de Vogelrichtlijn (art.3.1) en Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten (niet opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Voor Andere soorten geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van EZ) de vrijheid heeft om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming. In de Provincie Noord-Brabant geldt voor ruimtelijke ingrepen momenteel een vrijstelling voor een aantal soorten uit de soortgroepen zoogdieren, reptielen en amfibieën (*bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, middelste groene kikker, aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, molmuis, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, ondergrondse woelmuis, rosse woelmuis, woelrat, eekhoorn, egel, haas, konijn, ree en vos*).

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de Wet natuurbescherming, geldt ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend, indien geen afbreuk aan het streven naar de gunstige staat van instandhouding in het geding is, een geldend belang van toepassing is en er geen andere bevestigende oplossing voorhanden is.

Het is ook mogelijk om ten aanzien van Andere soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wet natuurbescherming, mits de voorgenomen activiteit als zodanig in de gedragscode is beschreven. Er is dan geen ontheffingsplicht van toepassing.

Naast bepalingen voor specifiek aangewezen soorten geldt krachtens artikel 1.11 (lid 1 & 2) van de Wet natuurbescherming, de algemene zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Via deze wet wordt eenieder medeverantwoordelijk gesteld voor de zorg en bescherming van flora en fauna en dient men geen handelingen uit te voeren die opzettelijk soorten kunnen aantasten.

3.2 Methode

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep. Hierbij maken we onderscheid tussen het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- landelijke (digitale) verspreidingsatlassen (waaronder de NDFF);
- regionale verspreidingsatlassen;

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

We hebben op basis van een oriënterend veldbezoek op 21 februari 2018, de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt gezamenlijk met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek is uitgevoerd door twee deskundige ecologen van Sweco Nederland BV.

Effectbepaling

We bepalen op basis van bekende verspreidingsgegevens en de bevindingen uit de habitatgeschiktheidsbeoordeling in hoeverre negatieve effecten op voorkomende beschermde soorten kunnen optreden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse concluderen we voor welke soorten(groepen) nader onderzoek nodig is.

3.3 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Het plangebied bestaat uit intensief gebruikte akkers die ingezaaid zijn met Engels raaigras. Tussen het noordelijke en zuidelijk perceel ligt een verdichte grasmatt die gebruikt wordt als onverharde weg. Aan de oostzijde ligt een deels verruigd, voedselrijk grasland met zeer algemene kruiden als paarse dovenetel, duizendblad, smalle weegbree en paardenbloem. Dit deel wordt momenteel deels gebruikt als speeltuin. Een bomenrij van eiken scheidt dit grasland van de agrarische percelen. In het noordwesten van het plangebied ligt een voedselrijke vijver met veelal riet en daaromheen een houtwal.

Uit bestaande gegevens zijn uit de omgeving waarnemingen bekend van planten die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming. Het betreft soorten blaasvaren en drijvende waterweegbree. De aanwezige biotopen bieden geen geschikte habitatstandplaatsen voor de zeldzame blaasvaren of drijvende waterweegbree. Ook aanwezigheid van andere beschermde plantensoorten is op voorhand uit te sluiten, vanwege afwezigheid van geschikte biotoop.

Effectbepaling

We kunnen aanwezigheid van beschermde flora op voorhand uitsluiten. Dit op basis van bekende verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikte specifieke biotoop. Als gevolg van de ontwikkeling worden geen verbodsbepalingen overtreden vanuit de wet natuurbescherming, vervolgstappen zijn niet nodig. Voor wat betreft de soortgroep planten is het bestemmingsplan uitvoerbaar binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

3.4 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Met betrekking tot vogels wordt er een lijst gehanteerd van vogels waarvan nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd zijn (categorie 1-4 vogelsoorten). Uit bestaande verspreidingsgegevens komen diverse waarnemingen naar voren van vogels met jaarrond beschermde rust- en nestplaatsen in de omgeving van het plangebied. Dit zijn buizerd, gierzwaluw, huismus, havik, sperwer en wespandief.

In het plangebied bieden alleen de bomen rondom de vijver in potentie geschikte nestlocaties voor een soort als buizerd. Tijdens het veldbezoek is echter gebleken dat hier geen jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn. De woonboerderij aan de noordzijde biedt geen geschikte nestlocaties en vormt geen geschikt leefgebied voor soorten als steenuil of kerkuil. In het naaldbosje ten westen van het plangebied zijn plukresten van een roofvogel aangetroffen. Dit bosje vormt geschikt foerageergebied voor soorten als de havik en sperwer. Het plangebied zelf is weinig aantrekkelijk als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Incidenteel kunnen soorten als buizerd en huismus het plangebied aandoen om te foerageren. Wel kunnen algemene soorten tot broeden komen in het plangebied. De houtwal, de bomen en de rietvegetatie in de poel bieden geschikte nestlocaties voor diverse vogelsoorten.

Effectbepaling

Er zijn geen jaarrond beschermde rust- en nestplaatsen van vogels aanwezig binnen het plangebied en directe omgeving. Incidenteel kan het plangebied gebruikt worden als foerageergebied door enkele categorie 1-4 soorten zoals de huismus en buizerd. De bosjes buiten het plangebied vormen geschikt foerageergebied voor soorten als havik en sperwer. Foerageergebied is alleen beschermd indien dit essentieel is voor het behoud van de functionaliteit van jaarrond beschermde nestplaatsen. Bosjes buiten het plangebied worden niet zodanig beïnvloed dat de functie als foerageergebied ondermijnd wordt. Gelet op de zeer beperkte kwaliteit van het plangebied als foerageergebied en voldoende geschikter alternatief in de directe omgeving kan op voorhand worden uitgesloten dat het om essentieel foerageergebied gaat.

Tijdens de uitvoeringsfase dient men rekening te houden met de aanwezigheid van overige broedvogels tijdens het broedseizoen. Alle broedgevallen zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus. Echter, afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden, kan deze periode eerder of later beginnen en eindigen. Van belang is dat in gebruik zijnde nesten niet vernield worden en dat broedende vogels niet zodanig opzettelijk verstoord worden gedurende het broedseizoen dat de gunstige staat van instandhouding van de soort in het geding komt.

3.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit bestaande gegevens blijkt het voorkomen van de vleermuissoorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis in de omgeving van het plangebied. Onder de Wet natuurbescherming zijn alle vleermuissoorten strikt beschermd conform artikel 3.5.

Vleermuizen verblijven in gebouwen of in bomen. De bomen in het plangebied zijn geïnspecteerd op aanwezigheid van holtes, kieren en gaten waarin vleermuizen kunnen verblijven. Hierbij is gebruik gemaakt van een endoscoop. Uit de inspectie is gebleken dat er geen holtes aanwezig zijn die een functie zouden kunnen hebben als vaste rust- en/of voortplantingsplaats voor vleermuizen. Wel kunnen langs de bomen en rondom de poel foeragerende (jagende) vleermuizen verwacht worden. Vleermuizen maken voor vliegroutes gebruik van lijnvormige structuren en elementen in het landschap waaraan ze zich kunnen oriënteren. Vliegroutes verbinden verblijfplaatsen met foerageergebieden en foerageergebieden onderling. De bomenrij en houtwal sluiten niet aan op interessante foerageergebieden, waardoor een functie als essentiële vliegroute op voorhand kan worden uitgesloten.

Effectbepaling

Aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen en essentiële vliegroutes van vleermuizen is uitgesloten. De houtwal, bomerij en poel hebben naar verwachting een functie als foerageergebied voor soorten als gewone dwergvleermuis en in mindere mate laatvlieger en rosse vleermuis. Foerageergebied is alleen beschermd indien dit essentieel is voor het behoud van de functionaliteit van vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen. Gelet op de huidige inrichting en oppervlakte is het plangebied van beperkte kwaliteit als foerageergebied. In de omgeving zijn ruim voldoende kwalitatief vergelijkbare en betere foerageergebieden aanwezig. Aangezien er voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is in de directe omgeving kan op voorhand worden uitgesloten dat plangebied essentieel is als foerageergebied voor het behoud van de functionaliteit van verblijfplaatsen in de omgeving. Bovendien blijven de houtwal en de poel naar verwachting behouden.

Er worden geen verbodsbepalingen overtreden en een nadere beschouwing voor de soortgroep vleermuizen is niet noodzakelijk. Wat betreft de soortgroep vleermuizen is het bestemmingsplan uitvoerbaar binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

3.6 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit bestaande gegevens blijkt het voorkomen van de bever (Habitatrichtlijnsoort art. 3.5 Wnb), edelhert, bunzing, hermelijn, steenmarter, wild zwijn en eekhoorn (Andere soorten art. 3.10 Wnb), in de omgeving van het plangebied. Tevens de vrijgestelde egel, haas, konijn, vos, ree, enkele muizensoorten

In het plangebied zijn alleen algemene en vrijgestelde soorten als egel, konijn en muizen te verwachten. Er is geen geschikt functioneel leefgebied aanwezig voor overige beschermde soorten. De houtwal en poel zijn van onvoldoende kwaliteit en omvang om te dienen als functioneel leefgebied voor kleine marterachtigen en eekhoorn. Het plangebied sluit ook niet aan op ander geschikt leefgebied.

Effectbepaling

Voor algemene soorten als konijn en egel geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een functie van het plangebied als essentieel leef- en/of foerageergebied voor niet vrijgestelde soorten, kan op voorhand worden uitgesloten. Nadere procedures zijn niet noodzakelijk. Wat betreft de soortgroep overige zoogdieren is het bestemmingsplan uitvoerbaar binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

3.7 Amfibieën en reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit bestaande gegevens blijkt het voorkomen van amfibieën en reptielen, die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming uit de omgeving van het plangebied. Het betreft hier de poelkikker (Habitatrichtlijn soorten art. 3.5), Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis (Andere soorten art. 3.10). De poelkikker en levendbarende hagedis zijn alleen bekend uit beboste natuurgebieden in de omgeving. Van de Alpenwatersalamander zijn enkele waarnemingen bekend vanuit of in de directe omgeving van de bebouwde kom. Daarnaast zijn enkele vrijgestelde soorten als bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad (Andere soorten art. 3.10) bekend uit Maarheeze en omgeving.

De kunstmatige poel vormt in potentie geschikt voortplantingswater voor de Alpenwatersalamander. De Alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. De houtwal er omheen zou dan kunnen dienen als land- en

overwinteringsbiotoop voor de soort. Voor de poelkikker of andere beschermde, niet vrijgestelde amfibieën geldt dat ze specifiekere habitatseisen hebben. De kunstmatig gegraven poel en de omringende landbiotoop voldoen hier niet aan, is onvoldoende van kwaliteit en ligt geïsoleerd. Naast de Alpenwatersalamander kunnen ook algemene, vrijgestelde amfibieën als bastaardkikker, bruine kikker en kleine watersalamander verwacht worden.

Effectbepaling

De kunstmatige poel met daaromheen het grasland en houtwal, heeft mogelijk een functie als voortplantings- en landbiotoop voor de Alpenwatersalamander. Ook kunnen algemene, vrijgestelde amfibieën als bastaardkikker, bruine kikker en kleine watersalamander verwacht worden.

Vanwege de geïsoleerde ligging, het gebrek aan aansluiting met geschikt habitat in de omgeving en de aard van het plangebied, biedt het geen geschikt leefgebied voor reptielen of andere beschermde, niet vrijgestelde amfibieën.

Zolang de poel en het omliggende grasland en houtwal behouden blijven (of versterkt worden), zal er op voorhand geen sprake zijn van het overtreden van verbodsbepalingen vanuit de Wet natuurbescherming. Er zijn dan geen vervolgstappen noodzakelijk. Indien het aantasten van deze elementen planologisch mogelijk wordt gemaakt met het nieuwe bestemmingsplan, is aanvullend onderzoek noodzakelijk. Indien uit het aanvullend onderzoek blijkt dat de Alpenwatersalamander aanwezig is en verbodsbepalingen met betrekking tot deze soort overtreden worden, is mogelijk een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing is niet nodig indien gewerkt kan worden conform een geldige en ministerieel goedgekeurde gedragscode.

3.8 Vissen en ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De poel vormt geen geschikte biotoop voor beschermde vissoorten. Voor beschermde ongewervelden (bosbeekjuffer, gevlekte glanslibel, gevlekte witsnuitlibel, kleine ijsvogelvlieder, spiegeldikkopje) is tevens geen geschikt habitat aanwezig in het plangebied.

Effectbepaling

Aanwezigheid van beschermde ongewervelden en vissen binnen het plangebied is op voorhand uitgesloten op basis van bestaande verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt leefgebied. Nadere procedure met betrekking tot deze soortgroepen is niet noodzakelijk. Wat betreft de soortgroepen vissen en ongewervelden is het bestemmingsplan uitvoerbaar binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

4 Natuurbeleidskader: Natuurnetwerk Nederland

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de provincie Noord-Brabant bestaat uit:

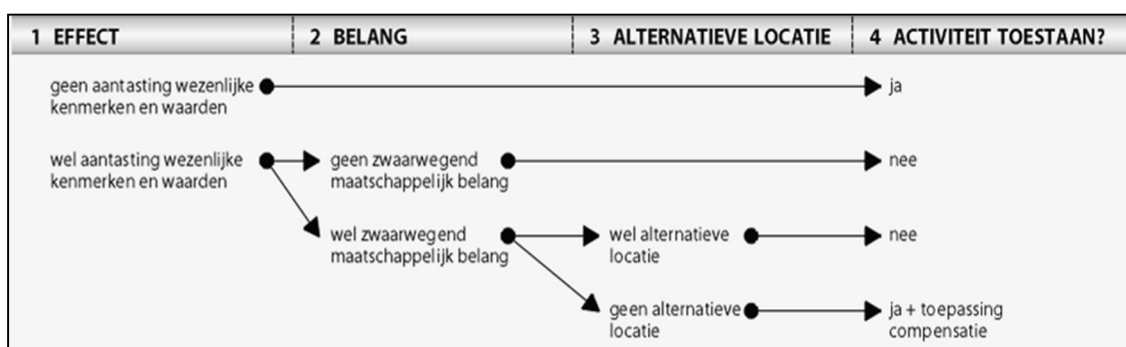
- Provinciaal beleid:
 - ° Natuurnetwerk Brabant (NNB).

Toetsingskader

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot het provinciale natuurnetwerk met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones.

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNB (Natuurnetwerk Brabant) is vastgelegd in de Verordening Ruimte 2014.

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven voorhanden zijn. Indien effecten optreden, dan dienen deze te worden gemitigeerd. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dienen te worden gecompenseerd. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Schema: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel.

4.2 Inventarisatie

Het plangebied maakt geen deel uit van het NNB, EVZ of de ‘Groenblauwe mantel’. In de directe omgeving zijn wel gebieden aangewezen die hiervan deel uitmaken (zie figuur 4.1). Het gaat hierbij om NNB-gebieden met de natuurbeheertypen N16.03 Droog bos met productie en N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos

Figuur 4.2 Globale ligging plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van NNB

4.3 Analyse en toetsing effecten

Het is van belang om te bepalen in hoeverre er aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNB kan optreden. Het plangebied ligt niet binnen de NNB waardoor ruimtebeslag op voorhand uitgesloten kan worden. Effectindicatoren zoals verstoring en versnippering dan wel overige directe effectindicatoren zijn gelet op de relatief grote afstand tot nabijgelegen NNB, de tussenliggende barrières en de aard van de ontwikkeling op voorhand uitgesloten. Er is dan ook geen noodzaak tot een verdere toetsing zoals het doorlopen van een 'nee, tenzij-toets'. Het bestemmingsplan is uitvoerbaar binnen de kaders van het provinciaal natuurbeleid.

5 Conclusie en aanbevelingen

5.1 Wet natuurbescherming: onderdeel Natura 2000

Gelet op de aard en beperkte omvang van de voorgenomen ingreep en de afstanden tot Natura 2000-gebieden, zijn directe effecten op voorhand uit te sluiten. Derhalve geldt dat er geen noodzaak is tot een nadere beschouwing van deze effectindicatoren.

Het woningbouwproject kan in de aanleg- en gebruiksfase wel leiden tot een toename van stikstofuitstoot. Effecten van vermesting en verzuring als gevolg van een toename van stikstofdepositie in de daarvoor gevoelige Natura 2000-gebied, kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Hiervoor is in het kader van het PAS een nadere beschouwing in de vorm van een stikstofdepositieberekening noodzakelijk. Er zijn dus **mogelijke belemmeringen** voor het bestemmingsplan vanuit de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000. Berekeningen met de aangewezen AERIUS-calculator zullen inzicht geven in de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan binnen de kaders van de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000

5.2 Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

Zolang de poel met houtwal behouden blijft (of versterkt worden), kan op basis van dit verkennend onderzoek gesteld worden dat het bestemmingsplan uitvoerbaar is binnen de kaders van de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming. Er is dan geen aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Indien aantasting van de poel en omliggende houtwal planologisch mogelijk wordt gemaakt met het bestemmingsplan, is aanvullend onderzoek naar aanwezigheid van de Alpenwatersalamander noodzakelijk. Indien blijkt dat de Alpenwatersalamander aanwezig is, is mogelijk een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing is niet nodig indien gewerkt kan worden conform een geldige en ministerieel goedgekeurde gedragscode. Aanvullend onderzoek zal inzicht geven of het bestemmingsplan uitvoerbaar is met betrekking tot de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming..

In de uitvoeringsfase dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van broedvogels. Van belang is dat in gebruik zijnde nesten niet worden aangetast en dat broedende vogels niet verstoord worden. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus, maar kan, afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden eerder of later beginnen en eindigen.

5.3 Natuurnetwerk Nederland (NNN)/ Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Het plangebied maakt geen deel uit van het NNB, EVZ of de 'Groenblauwe mantel'. In de directe omgeving zijn wel gebieden aangewezen die hiervan deel uitmaken. Gelet op de kleinschalige aard van de voorgenomen ingreep zal er geen sprake zijn van een aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNB middels externe werking. Vanuit de natuurbeleidskaders zijn er **geen belemmeringen** voor de bestemmingsplanwijziging, er is geen noodzaak voor een nadere uitwerking van het 'nee, tenzij-principe'.